

עלם - העמותה לנוער בסיכון שנת הקורונה 2020

העולם שבו אנו חיים קרוב לשנה, תחת איום הקורונה, הוא עולם שונה לגמרי. מצוקות בני הנוער, הצעירים והצעירות במדינת ישראל, הולכות ומעמיקות. בכל יום שעובר, מתרחב מעגל הסיכון. בחודשים האחרונים אנו רואים כי נערים ונערות, צעירים וצעירות נורמטיביים, שבעבר לא היו בסיכון, נמצאים בשלבי הדרדרות לשוליים החברתיים. הם מדווחים על עלייה בדיכאון ובחרדה, מספרים על נשירה מהלימודים וחווים אלימות. הילדים של כולנו בסכנה!

הדו"ח שלפניכם מתאר את מצב בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון שעמותת עלם סייעה להם בתקופת הרבעון השלישי של שנת הקורונה, בחודשים ספטמבר-נובמבר 2020, תוך בחינה מעמיקה של תופעות בולטות מתחילת המשבר, ובהשוואה לשנה שעברה.

מה קרה לנוער ברבעון השלישי של הקורונה?

חלפו תשעה חודשים מפרוץ משבר הקורונה - ועדיין לא רואים את סופו. במהלך השנה, מצבי הסיכון והמצוקות בקרב בני הנוער, הצעירים והצעירות העמיקו. אנו רואים עלייה משמעותית כמעט בכל התופעות הסיכוניות.

בהשוואה לרבעון המקביל ב-2019

רבעון ספטמבר-נובמבר 2020
הרבעון המקביל בשנת 2019

החמרה לעומת השנה שעברה:

* כשמצויין "לעומת 2019" הכוונה היא שהשוואה בוצעה ביחס לרבעון המקביל ב-2019.

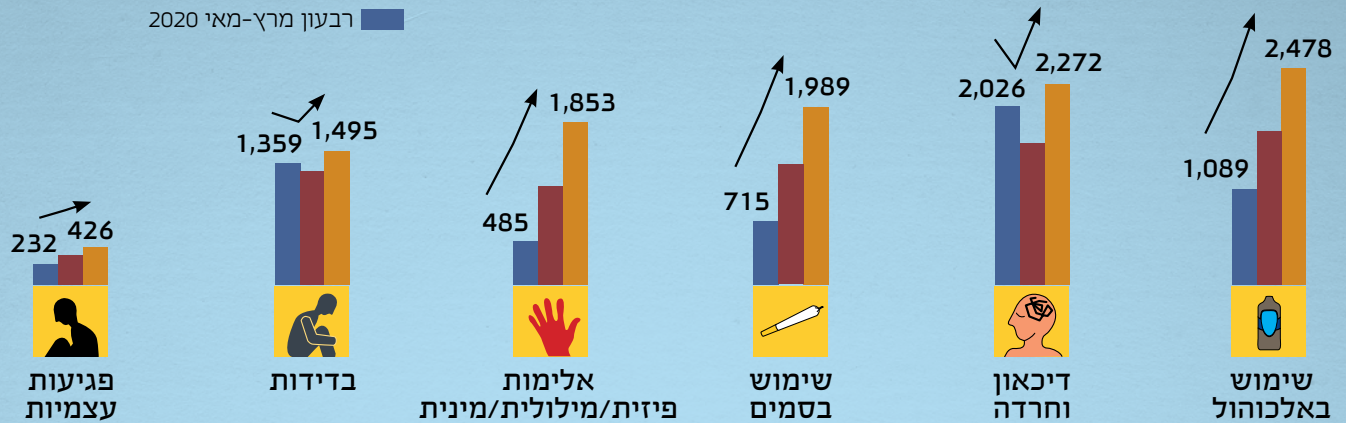
החמרה בתופעות השונות במהלך משבר הקורונה:

בהשוואה לרבעונים הקודמים השנה

רבעון ספטמבר-נובמבר 2020

הרבעון הקודם - יוני-אוגוסט 2020

רבעון מרץ-מאי 2020

"פתאום אומרים לך לא לצאת מהבית. אתה נכנס לדיכאון. חיפשתי ריגוש, משהו שישבור שגרה. עישנתי סמים כל יום, נופל ומידרדר עוד יותר, עד שאיבדתי את עצמי. למזלי מרכז הנוער של עלם היה פתוח גם בסגר, ואפשר היה להגיע למקום ולדבר איתם. הם עוזרים לך. בעלם למדתי שיש עם מי לדבר. שיש מענה לכל בעיה".
(אופק, בן 16, נער במרכז נוער על עלם)

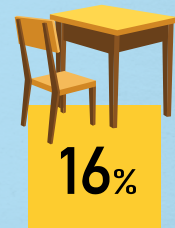
תשעת חודשי הקורונה הציפו תופעות חדשות ומדאיגות, שקודם לכן התרחשו רק בשוליים:

מבני הנוער, הצעירים והצעירות בעלם חוו הרעה במצב הכלכלי בבית

מבני הנוער, הצעירים והצעירות מהחברה החרדית בעלם נשרו מהשיבה/מהמסגרת החינוכית בחברה החרדית

מהנערים והנערות בעלם נשרו מהמסגרות החינוכיות

בני נוער, צעירים וצעירות זקוקים לכך שהמבוגרים בעולמם יראו אותם וישמעו אותם. מציאות הלמידה מרחוק במשך חודשים רבים, יצרה חיץ בין עולם המבוגרים לעולמם של בני הנוער. בעולם שבו המורים והתלמידים, הם לא יותר מריבועים חסרי ייחוד על מסך המחשב, אין כל אפשרות להרגיש ולהבין את אשר עובר על התלמידים. על כן, נערים ונערות רבים התייאשו. 16% מהם נשרו מבית הספר (1-26% מבני הנוער והצעירים/ות בחברה החרדית נשרו מהשיבה או מהמסגרת החינוכית בחברה החרדית). אם לא נפעל לתקן את המצב כעת, בעוד כמה שנים נראה את השלכותיו הדרמטיות על החברה כולה.

"אני מרגישה שאני שוקעת לתוך הדיכאון והחרדה. רוב היום אני פשוט שוכבת במיטה, אם אני לא ישנה אני מנסה להתעסק בטלפון כדי להסיח את הדעת אבל אני מרגישה שאני שוקעת. אני עייפה בקטע לא בריא, אין לי תיאבון, אין לי חשק אפילו לדבר. הפרצוף שלי חיוור, העיניים כבדות, אני מרגישה שאני ריקה במפנים".
(מ', בת 17, נערה במרכז נוער של עלם)

"אנשים מתאבדים כי הם חושבים שלא מקשיבים להם. אני מבינה את הפחד בלדבר. בא לי שיקשיבו לי. הניידת של עלם עזרה לי גם עכשיו בתקופת הקורונה. נפגשתי עם הרכזת, הרגשתי פחות לבד".
(ש', בת 25, צעירה בניידת של עלם במרכז הארץ)

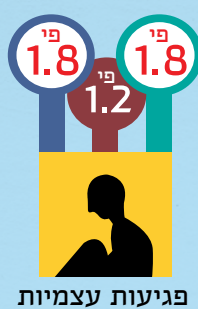
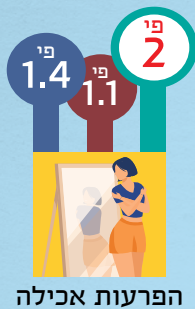
מצבי סיכון שהקצינו במהלך הקורונה בקרב בני הנוער, העמיקו בתקופה של ספטמבר-נובמבר 2020:

"המגפה השקופה" של הקורונה, המגפה הנפשית, חמורה לא פחות מהקורונה עצמה. היא באה לביטוי במספר דרכים:

1. החרפת המצוקות הרגשיות והנפשיות:

מערכת החינוך פועלת בצורה חלקית דרך אפליקציית זום, ומסגרות פנאי חשובות כמו חוגים, פעילויות ספורט ותנועות נוער, לא פעלו במשך תקופה ארוכה. בני נוער רבים מצאו עצמם ברבעון האחרון מנותקים מחיי חברה ופנאי, וכתוצאה מכך אנו מזהים את המשך הקצנת המצוקות הרגשיות והנפשיות גם ברבעון זה.

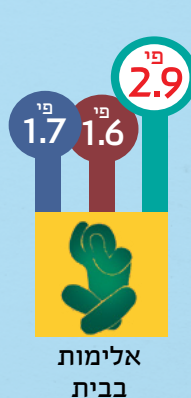
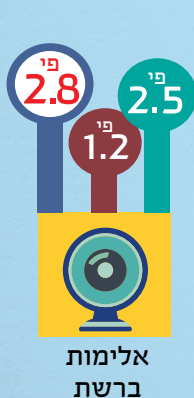
לעומת שנת 2019
לעומת הרבעון הקודם: יוני-אוגוסט 2020
לעומת רבעון מרץ-מאי 2020

2. עלייה באלימות:

האלימות, שהתעצמה בתחילת הקורונה בתקופת הסגר, המשיכה להעמיק גם ברבעון האחרון. היא מתרחשת בבית, ברחוב, בגינות וברשת.

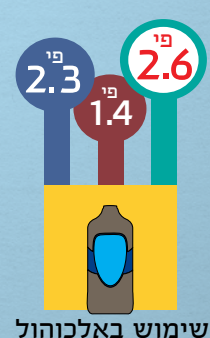
לעומת שנת 2019
לעומת הרבעון הקודם: יוני-אוגוסט 2020
לעומת רבעון מרץ-מאי 2020

3. עלייה בשימוש בחומרים ממכרים:

הקושי הרגשי, הניתוק החברתי והחיים בצל חוסר הוודאות בתקופת משבר הקורונה העמיקו את הבריחה של אלפי בני נוער, צעירים וצעירות לשימוש בחומרים משני תודעה:

לעומת שנת 2019
לעומת הרבעון הקודם: יוני-אוגוסט 2020
לעומת רבעון מרץ-מאי 2020

ספטמבר-נובמבר 2020 במספרים:

1,072

צעירים/ות חסרי
עורף משפחתי

603

צעירים/ות
בסיכון גבוה

670

סיוע הומניטרי
חירומי בשעת משבר

11,812

מפגשים אונליין
וברשתות החברתיות

16,278

מפגשים
פנים אל פנים

"אני עברתי לא מעט בחיים שלי, עברתי רצח של אבא שלי. ותמיד היה לי כיף להגיע לפה והרגשתי שהמתנדב נותן את הגב והנשמה, כאילו אנחנו הילדים שלו".

"הייתי מאוד אובדנית, הייתי בדכאון. בלי עלם, אני לא חושבת שהייתי כבר כאן".

"המקום הזה הציל כל אחד ואחד מאיתנו".
(נערי וצעירי ניידת עלם בלוד)

חייבים להציל את הנוער!

זהו צו השעה. דור בני הנוער והצעירים/ות של תקופת הקורונה, ימשיכו להתמודד עם ההשלכות של מצבי הסיכון הדרמטיים אליהם נקלעו, ואנו נמשיך להתמודד עמם כהורים וכחברה. עמותת עלם מגיעה לכל מקום בו נמצאים בני הנוער, הצעירים והצעירות במצוקה, מאתרת אותם ומסייעת להם. בשגרה ובחירום, בסגר או שלא בסגר. אנחנו רואים אותם, מקשיבים להם ויודעים לסייע, לכוון, לחזק. לנו הם לא שקופים. אם רבים ממצבי הסיכון לא יטופלו עכשיו, הם ילכו ויקצינו ויהוו בניה לדורות. חייבים להמשיך ולעזור לבני הנוער עכשיו, לפני שיהיה מאוחר.

בימים אלו יוצאת עמותת עלם במהלך גדול, **"קמפיין שגרירים"** - קמפיין גיוס המונים שיאפשר לנו להמשיך ולסייע לאלפי בני הנוער, הצעירים והצעירות בסיכון. במסגרת קמפיין זה, מאות עובדים, מתנדבים, שותפים, תומכים וחברים יהיו שגרירים ויקחו חלק, במטרה להמשיך ולפתח את המענים למען בני הנוער, ולהציל אותם עכשיו, לפני שיהיה מאוחר מידי.

מוזמנים להצטרף למאמץ! אם שגריר עלם טרם יצר אתכם קשר, תוכלו למצוא פרטים נוספים באתר - <https://www.charidy.com/cmp/elem>

* עמותת עלם פועלת בשיתוף פעולה עם משרד הרווחה. כך גם בתקופת הקורונה. רבים מהפרויקטים של עמותת עלם הינם בשיתוף פעולה עם משרדי ממשלה, רשויות מקומיות וגופים פילנתרופים.

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

עלם - העמותה לנוער במצבי סיכון -

הירקון 35 בני ברק, 5120423 | טל': 03-7686666 | פקס: 03-6470319

לפניות ולתרומות: elem.org.il | פייסבוק: facebook.com/ElemIsrael | אינסטגרם: instagram.com/elem_israel